

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin eettinen toimikunta

Toimintakertomus 2019

Yleistä

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin eettinen toimikunta arvioi ennakolta ihmiseen sekä ihmisen alkioon ja sikiöön kohdistuvien terveystieteellisten tutkimushankkeiden eettisyyttä sekä laillisuuden toteutumista niissä. Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta määrittelee ne tutkimukset, jotka tulee käsitellä eettisessä toimikunnassa. Toimikunnalla on lisäksi biopankkilain ja kudoslain mukaisia lausunnonantotehtäviä. Toimikunnan toiminta kattaa Tyksin erityisvastuualueen.

Toimikausi ja kokoonpanon muutokset

Toimikunnan toimikausi on kerrallaan neljä vuotta. Nykyinen toimikunta on valittu 2017 ja kausi kestää vuoteen 2021.

Eettisen toimikunnan puheenjohtajana aloitti 1.1.2019 toimialajohtaja, dosentti Sirkku Jyrkkiö. Ensimmäisenä varapuheenjohtajana toimi Carl-Olof Pirttikangas ja toisena varapuheenjohtajana Helena Lapinleimu. Sirkku Jyrkkiön varajäsenenä toimi Eliisa Löyttyniemi. Toimikunnan jäseninä (varajäsen) toimivat Helena Lapinleimu (Ville Peltola), Riikka Huovinen (Riitta Parkkola), Jyrki Korkeila (Kim Kronström), Carl-Olof Pirttikangas (Merja Lähteenmäki), Janne Lähdesmäki (Ville Vuorinen), Heikki Ukkonen (Markus Juonala), Matti Laato (Keijo Mäkelä), Tuija Lehtikunnas (Sini Eloranta), Jaana Willberg (Johanna Tanner), Jan-Ola Wistbacka (Marja Hietala), Veikko Launis (Helena Siipi), Tom Southerington (Katariina Sirén), Hanna Mattila (Tarja Mäkelä) ja Anneli Kivijärvi (Jukka Kärkkäinen). Eettisen toimikunnan jäsenen Janne Lähdesmäen tilalle valittiin vuonna 2019 Jori Ruuskanen. Toimikunnan sihteerinä toimi Aila Hinkkanen ja asiantuntijalääkärinä Tiina Varis.

Kokoukset

Eettinen toimikunta kokoontui 12 kertaa vuonna 2019.

Lausunnot, ilmoitukset ja tietopyynnöt

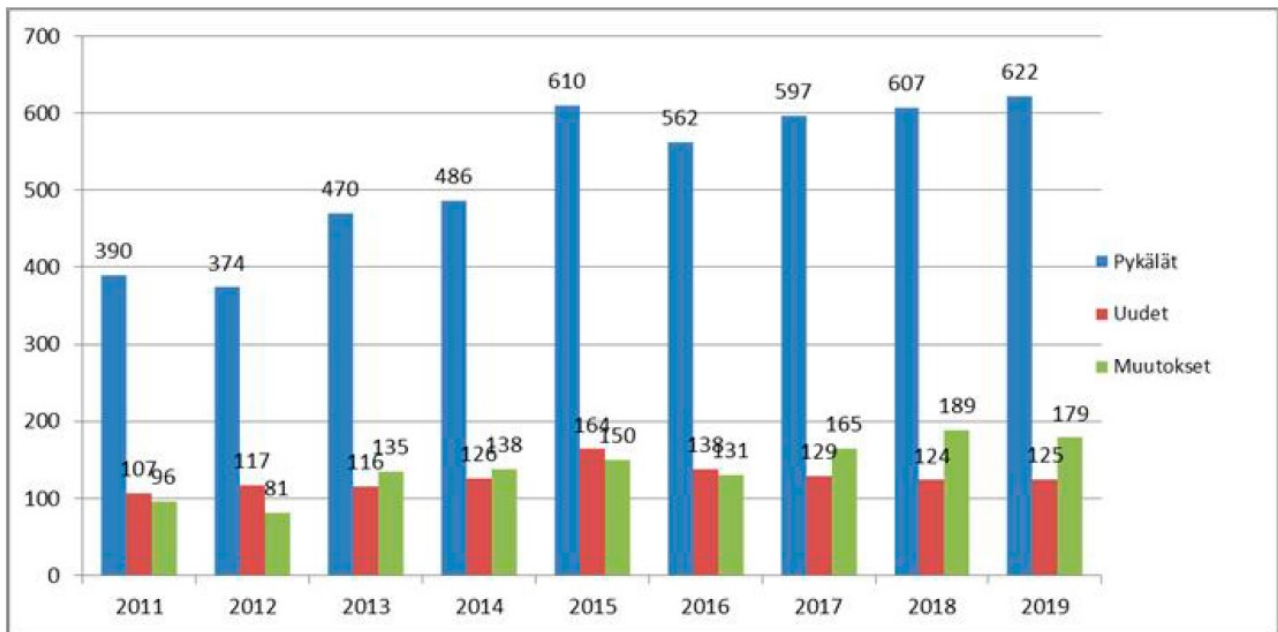
- Lausuntohakemuksia uusista tutkimuksista ja tutkimussuunnitelmien muutoksista käsiteltiin suunnilleen yhtä paljon kuin edellisinä vuosina.
- Erilaisten muiden asioiden ja tiedoksiantojen määrä kasvoi ja koko vuoden aikana käsiteltiin 622 asiaa (622 pykälää). Tämä tarkoittaa, että yhdessä kokouksessa käsiteltiin keskimäärin 10 uutta tutkimusta, 15 tutkimussuunnitelman muutosta ja yhteensä yhdessä kokouksessa esityslistalla oli keskimäärin 55 asiaa.

Käsiteltyjä asioita oli vuonna 2019 yhteensä 622 (pykälää pöytäkirjalla). Katso Kuva 1.

Toimikunta arvioi 125 uutta tutkimusta; näihin kuului 27 kliinistä lääketutkimusta, 76 muuta tutkimuslain mukaista lääketieteellistä tutkimusta, 21 muuta tutkimusta, sekä 1 lausuntopyyntö biopankkitutkimuksesta.

Toimikunta arvioi yhteensä 179 tutkimussuunnitelman muutosta. Kliinisten lääketutkimusten muutoksia oli 113, muiden lääketieteellisten tutkimusten muutoksia oli 60, muiden tutkimusten muutoksia oli yhteensä 5 sekä yksi muutos biopankkitutkimukseen. Lisäksi toimikunta otti vastaan erilaisia ilmoituksia ja tiedoksiantoja, mm. tutkimusten päättymisilmoituksia ja kliinisten lääketutkimusten vuosittaisia turvallisuusraportteja.

Vuonna 2019 eettisen toimikunnan sihteeristö käsitteli 12 tietopyyntöä; esimerkiksi pyyntöjä saada kopiota eettisen toimikunnan antamista lausunnoista tai saada erilaisia todistuksia mm. rahoittajia tai yhteistyökumppaneita varten.

Kuva 1. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin eettisen toimikunnan käsittelemien asioiden, uusien tutkimusten lausuntopyyntöjen ja muutoslausuntopyyntöjen lukumäärät vuosina 2011–2019.